

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут філології

кафедра германської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

20__ року

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ВИРОБНИЧОЇ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ (БЕЗ ВІДРИВУ ВІД НАВЧАННЯ)

для студентів

*спеціальності: 035 Філологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*

*освітніх програм: 035.04.02 Мова і література (німецька)
035.05.01 Мова і література (іспанська)
035.05.02 Мова і література (італійська)
035.05.03 Мова і література (французька)*

спеціалізації: Друга іноземна мова (англійська)

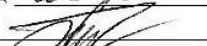

Київ – 2020

Розробники:

Говорун Надія Володимирівна, старший викладач кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Гайдаш Анна Владиславівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Інституту філології
Протокол від 28 січня 2020 р., № 8
Секретар (Видайчук Т.Л.)

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології
Протокол від _____ 2020 р. № ____

Завідувач кафедри І.Р. Буніятова

Програму практики погоджено з гарантами освітніх професійних програм (керівниками проектних груп):

035.04.02 Мова і література (німецька)

_____.____.20__р.

Гарант освітньої професійної програми
(керівник проектної групи) О.В. Шапочкіна

035.05.01 Мова і література (іспанська)

_____.____.20__р.

Гарант освітньої професійної програми
(керівник проектної групи) Ю.І. Підпригора

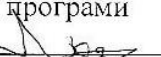
035.05.02 Мова і література (італійська)

_____.____.20__р.

Гарант освітньої професійної програми
(керівник проектної групи) Сальваторе дель Гаудіо

035.05.03 Мова і література (французька)

_____.____.20__р.

Гарант освітньої професійної програми
(керівник проектної групи) І.В. Ласка

Програму практики перевірено

_____.____.20__р.

Заступник директора Л.І. Заяць

Пролонговано

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	денна	заочна
Виробнича практика зі спеціалізації без відриву від навчання (англійська мова)		
Вид практики	вибіркова	
Загальний обсяг кредитів/годин	4,5/135	
Курс	4	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	3	1,5
Обсяг годин	90	45
Тривалість (у тижнях)	безвідривна	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Бази практики: заклади середньої освіти міста Києва, Лінгвістичний центр германських мов Інституту філології

Орієнтовний перелік:

1. Спеціалізована школа №252 імені Василя Симоненка

Адреса: вулиця Зої Гайдай, 10В, Київ, 02000

Телефон: 044 412 7710

2. Спеціалізована школа №194 "Перспектива" з поглибленим вивченням природничих дисциплін

Адреса: вулиця Героїв Дніпра, 10Б, Київ, 04212

3. Середня школа №231

Адреса: вулиця Богатирська, 2В, Київ, 04212

Телефон: 044 412 8290

4. Школа I-III ступенів №8

Адрес: вулиця Вишгородська, 6, Київ, 04074

Телефон: 044 430 1102

5. Гімназія «Потенціал»

Адрес: проспект Героїв Сталінграда, 47, Київ, 04213

Телефон: 044 413 5911

3. Мета та завдання практики

Під час професійної практики студент-практикант IV курсу, спираючись на зразки методичних матеріалів та використовуючи настанови керівника від кафедри і вчителя, повинен оволодіти основами конструктивно-планувальних, комунікативно-навчаючих, організаційних та дослідницьких умінь, а також продемонструвати рівень володіння мовними знаннями і мовленнєвими навичками та вміння практично вільного коректного використання англійської мови у широкому спектрі комунікативних ситуацій професійного життя.

Практика спрямована на формування у студентів таких компетентностей як:

- здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності,
- здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою,
- здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості,
- уміння застосовувати отримані теоретичні знання у практичних ситуаціях,
- здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями, уміння ефективно планувати й розподіляти свій час,
- здатність до пошуку, опрацьовання та аналізу інформації з різних джерел.
- здатність проведення досліджень на належному рівні,
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми,
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності,
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу,

- здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства,
- здатність адаптуватися до нових ситуацій та генерувати нові ідеї,
- здатність працювати в команді та автономно,
- формування лідерських якостей,
- толерантність, увага до відмінностей та впливу різних культур і традицій інших країн,
- філологічна компетентність: здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, володіння методами наукового аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів,
- психолого-педагогічна компетентність: володіння знаннями щодо закономірностей розвитку людини, формування психічних процесів пам'яті, мислення, уяви, почуттів і психічних якостей особистості,
- методична компетентність: володіння лінгво-дидактичними вміннями, необхідними для ефективної роботи в освітніх закладах.

Основними завданнями практики є:

- адаптувати студентів до особливостей викладання іноземної мови у школі;
- практично підготувати до майбутньої професійної діяльності;
- надати можливість реалізувати отримані теоретичні знання та практичні навички з англійської філології та методики викладання на практиці шляхом спостереження та активної участі у процесі викладання дисциплін філологічного циклу.

4. Результати практики

- знання та розуміння новітніх лінгвістичних і літературознавчих теорій та їх інтерпретацій,

- уміння застосовувати мовні знання на всіх рівнях сучасної англійської літературної мови з дотриманням стилістичних, лексичних, орфоепічних та граматичних норм та застосування мовленнєвих умінь у педагогічній практиці
- вільне володіння іноземною мовою для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування,
- здатність конструювати особистий освітній продукт.

На кінець проходження практики студент повинен:

- оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.
- оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору.
- дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Структура практики

1 модуль Виробнича педагогічна практика		
Підготовчий етап (Настановча конференція)	<ul style="list-style-type: none"> - Дата настановної конференції визначається навчальним відділом та методистом курсу після узгодження з відповідальною особою від профілюючої кафедри. - Участь у настановчій конференції, ознайомлення з основними вимогами і первинна консультація з 	2 год.

	керівниками практики від кафедри іноземної мови. - Узгодження з керівником днів консультацій на кафедрі.	
Основний етап	- відвідування занять з іноземної мови (<i>не менше 5 занять</i>); - вивчення нормативної документації (навчальний план, робоча навчальна програма, навчально-методичний комплекс, тощо)	18 год.
	- підготовка та проведення пробних практичних занять з іноземної мови (<i>не менше 3 занять</i>); - рефлексія і складання самоаналізу заняття; - взаємовідвідування занять (<i>не менше 3 занять</i>); - складання аналізу заняття з іноземної мови, на основі відвіданих занять - проведення залікових занять (<i>2 заняття</i>)	50 год.
Підсумковий етап	- підготовка звітної документації	20 год.
Всього за 1 модуль		90 год.
2 модуль Філологічна практика		
Підготовчий етап	Виконання творчого завдання (додаток 6)	30 год.

Основний етап	Підготовка та участь у круглому столі « <i>Портфоліо педагога 21 століття</i> »	12 год.
Звітна конференція	<ul style="list-style-type: none"> - участь у звітній конференції (дата та час встановлюються навчальною частиною та методистом курсу) після узгодження з відповідальною особою від кафедри; - презентація результатів практики, загальне обговорення; - підведення підсумків та виставлення оцінок. 	3 год.
Всього за 2 семестр		45 год.
Всього		135 год.

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики

ОР бакалавра відповідає таким професійним навичкам студентів, як оволодіння базовими психолого-педагогічними і фаховими знаннями інноваційного характеру, застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних педагогічних і науково-дослідних завдань у галузі навчання іноземних мов у школі. Таким чином, для того, щоб визначити відповідність набутих студентом навичок, висуваються вимоги до теоретичної та практичної підготовки студентів, які приступають до практики.

До теоретичної підготовки висувають вимоги: знання і розуміння основних етапів розвитку методики навчання іноземних мов; основ теорії формування комунікативної компетенції, яка, в свою чергу складається з мовленнєвої, мовної, соціокультурної, соціолінгвістичної, країнознавчої, навчальної, стратегічної, дискурсивної компетенцій.

До практичної підготовки висувають вимоги вміти реалізовувати комунікативно-навчальну, виховну, розвиваючу, освітню функції; кваліфіковано застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми й засоби навчання іншомовного спілкування; прогнозувати шляхи формування і розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня, його пізнавальних і розумових здібностей у процесі оволодіння іншомовним мовленням; допомагати в оволодінні умінням вчитися, розширювати свій світогляд, пізнавати себе та іншу систему понять, через яку можуть усвідомлюватись інші явища засобами іншомовного мовлення.

Виробнича практика зі спеціалізації на 4 курсі складається з 2 модулів.

1 модуль (3 кредити) передбачає проходження педагогічної практики на базі закладів середньої освіти м. Києва і направлений на оволодіння студентами навичками конструктивно і творчо планувати навчально-виховний процес у середній школі на занятті та в позакласній діяльності, вдосконалювати організаторські здібності, володіння педагогічною технікою та практичними навичками проектування, конструювання і моделювання освітнього процесу.

2 модуль (1.5 кредити) включає філологічну практику на базі Лінгвістичного центру германських мов Інституту філології, спрямовану на формування у студентів мовленнєвої (перегляд фільму та виконання практичного завдання, що передбачає знання тематичної лексики та здатність викладати свою думку з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності і мовної правильності), перекладацької (перекладацький аналіз тексту з фахової тематики) та методичної (вивчення та узагальнення досвіду провідних фахівців з педагогіки, здатність здійснювати самоаналіз своєї професійної діяльності) компетенцій.

6.2. Зміст самостійної роботи студента

Під час професійної практики студент-практикант IV курсу, спираючись на зразки методичних матеріалів та використовуючи настанови керівника від

кафедри і вчителя, повинен оволодіти основами конструктивно-планувальних, комунікативно-навчаючих, організаційних та дослідницьких умінь у такому обсязі:

1. *Конструктивно-планувальні вміння:*

а) складати плани-конспекти окремих уроків та серії уроків за темою на середньому або старшому ступені навчання; визначати конкретні цілі, завдання та етапи кожного уроку;

б) обирати ефективні прийоми досягнення поставлених цілей на кожному етапі уроку;

в) визначати типи вправ та послідовність їх виконання у відповідності до етапів оволодіння мовленнєвими навичками та вміннями, а також з урахуванням труднощів навчального матеріалу і рівнем підготовленості учнів;

г) використовувати реальні та проектувати навчальні мовленнєві ситуації, а також відповідний їм мовленнєвий матеріал для сприймання і засвоєння мовних явищ, що вивчаються, та їх творчого застосування у мовленнєвій діяльності;

д) проектувати і створювати необхідні наочні матеріали для проведення уроків;

є) складати план позакласної роботи з іноземної мови;

є) складати план і сценарій позакласного заходу з іноземної мови.

2. *Комунікативно-навчаючі вміння:*

а) встановлювати і підтримувати засобами іноземної мови різноманітні мовленнєві контакти: «вчитель-клас», «вчитель-учень», «учень-учень» тощо;

б) адаптувати свій іншомовний мовленнєвий досвід до рівня вимог програми та можливостей і загального розвитку учнів (застосовувати мовні опори, спрощення, здійснювати перехід між різними видами мовленнєвої діяльності);

в) намічати об'єкти контролю мовленнєвої діяльності учнів з урахуванням вимоги досягнення відносно правильного мовлення учнів та визначати рівень сформованості мовленнєвих вмінь і навичок;

г) помічати помилки учнів, усвідомлювати їх характер і використовувати мовленнєвий спосіб виправлення (перепитування, зорова, вербальна та схематична наочність, екстралінгвістичні засоби тощо).

3. *Організаційні вміння:*

а) організовувати виконання накресленого плану;
б) забезпечувати мовленнєву діяльність учнів відповідно до плану уроку;
в) раціонально поєднувати колективні (фронтальні, малогрупові, парні) та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них та ступенем навчання;

г) проводити навчальні ігри з урахуванням вікових особливостей учнів та ступенем навчання;

д) цілеспрямовано використовувати традиційні наочні посібники та методично грамотно застосовувати аудитивні, візуальні та аудіовізуальні технічні засоби навчання;

е) реалізовувати різноманітні прийоми активізації мовленнєвої та розумової діяльності учнів залежно від їхніх вікових особливостей;

є) проводити позакласний захід іноземною мовою за складеним планом і сценарієм.

4. *Розвивально-виховні вміння:*

а) реалізовувати загальноосвітній, розвиваючий та виховний потенціал мовленнєвого матеріалу уроку;

б) формувати і розвивати на матеріалі іноземної мови інтелектуальну та емоційну сфери особистості учня, його пізнавальні інтереси;

в) вирішувати засобами іноземної мови завдання морального, культурного, естетичного, гуманістичного виховання учнів.

5. *Дослідницькі вміння:*

а) вивчати рівень сформованості мовленнєвих навичок та вмінь учнів та виявляти їхнє ставлення до предмета;

б) здійснювати методичний аналіз мовного матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння учнями та добору оптимальних шляхів попередження помилок;

в) проводити спостереження та аналіз відвіданих уроків з опорою на схему або вузькоцільове завдання;

г) спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід учителів, студентів-практикантів, переносячи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи;

д) вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати навчальний процес у формі виступів на методичних семінарах, а також удосконалювати свою роботу, використовуючи описані в літературі нові форми, прийоми роботи.

До звітної конференції, студент має надати керівнику практики з іноземної мови:

- індивідуальний план студента, що ґрунтується на послідовному виконанні основних етапів практики і вимогах до неї;
- щоденник практики, в якому зафіксовано всі види виконаних практикантом робіт (за особистим підписом) та всі проведені (*не менше 5*) і відвідані заняття (*не менше 8*) (за підписом керівника, відповідального викладача і т.д.)
- конспекти всіх проведених практикантом занять (*не менше 5*), включно з наочним та роздатковим матеріалом, підписані та оцінені відповідальним викладачем від кафедри та/або керівником практики;
- заповнені картки самоаналізу проведених занять;
- аналіз занять, проведених колегами-практикантами;
- творче завдання (завдання до фільму та есе);
- звіт з практики за особистим підписом практикант;
- характеристику від бази практики

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

- Студент має бути особисто присутніми на організаційних заходах (настановча та звітна конференції), присутність фіксується і оцінюється відповідною кількістю рейтингових балів. На настановчій конференції студент має можливість познайомитися з керівником практики від кафедри, взяти контактні дані (адресу електронної пошти, контактний телефон тощо) та домовитися про дні консультацій.
- Важливо своєчасно і систематично консультуватися з керівником практики, що є суттєвою умовою успішного проходження практики, адже відвідування консультацій фіксується у спеціальній відомості, а *підпис керівника практики, який затверджує план-конспект уроку заздалегідь є допуском до проведення цього уроку.*
- Для студентів, які проходять практику за листами-клопотаннями, звітні фото та відеоматеріали є обов'язковими.

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

- Студент має бути особисто присутніми на організаційних заходах (настановча та звітна конференції), присутність фіксується і оцінюється відповідною кількістю рейтингових балів. На настановчій конференції студент має можливість познайомитися з керівником практики від кафедри, взяти контактні дані (адресу електронної пошти, контактний телефон тощо) та домовитися про дні консультацій.
- Важливо своєчасно і систематично консультуватися з керівником практики, що є суттєвою умовою успішного проходження практики, адже відвідування

консультацій фіксується у спеціальній відомості, а *підпис керівника практики, який затверджує план-конспект уроку заздалегідь є допуском до проведення цього уроку.*

- Для студентів, які проходять практику за листами-клопотаннями, *звітні фото та відеоматеріали є обов'язковими.*

6.4. Обов'язки керівників практики

6.4.1. Обов'язки керівників практики від Університету

Керівник практики від Університету зобов'язаний:

- провести настановчу конференцію та надати студентам всю необхідну інформацію щодо організації та змісту практики;
- до початку практики познайомитися з адміністрацією бази практики та передати витяг з наказу про практику;
- у перший день практики особисто супроводити студентів до бази практики та познайомити їх з керівниками від бази практики;
- надавати студентам консультації з питань, пов'язаних з проходженням практики згідно узгодженого зі студентами графіка;
- відвідувати та оцінювати залікові уроки студентів за винятком тих, що проходять практику за листами-клопотаннями;
- вчасно перевірити матеріали з практики, надані студентами, оцінити виконання всіх завдань і вимог під час проходження практики;
- провести звітну конференцію за результатами проходження практики.

6.4.2. Обов'язки керівників практики від бази практики

Керівник практики від бази практики зобов'язаний:

- надати студентам всю необхідну інформацію про особливості організації роботи у школі та тематику уроків у всіх класах згідно навантаженню;
- надати студентам можливість спостерігати за уроками вчителя та проводити пробні і залікові уроки у обсязі, визначеному програмою практики;
- проводити консультації для студентів щодо планування уроків та з інших питань, пов'язаних з навчальною та організаційною діяльністю бази практики;
- по завершенню практики укласти характеристику кожного студента з рекомендованою оцінкою результатів практики.

7. Контроль навчальних досягнень

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види робіт/ діяльності студента	Форма звітності	Максимальна кількість балів		
		За одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування настановчої конференції	усна	5	1	5
2. Укладання індивідуального плану виконання основних етапів практики	письмова	5	1	5
3. Відвідування занять вчителя-керівника від бази практики	письмова: розгорнутий письмовий аналіз заняття за	5	5	25

	схемою (додаток 5)			
4. Відвідування занять інших практикантів	письмова: розгорнутий письмовий аналіз заняття за схемою (додаток 5)	5	3	15
5. Проведення пробного уроку	письмова: розгорнутий план-конспект уроку за схемою (додаток 3), самоаналіз уроку, аналіз уроку керівником від бази практики (додаток 4)	10	3	30
6. Проведення залікового уроку	письмова: розгорнутий план-конспект уроку за схемою (додаток 3) з роздатковим, фото- та відеоматеріалами, самоаналіз уроку, аналіз уроку керівником від бази практики (додаток 4)	15	2	30
7. Виконання практичного завдання до фільму	письмова: файл з виконаним завданням (додаток 6)	10	1	10

8. Есе	письмова: файл з виконаним завданням (додаток б)	20	1	20
9. Підготовка та участь у круглому столі «Портфоліо педагога 21 століття»	усна	20	1	20
10. Участь у звітній конференції	звіт-самоаналіз з практики за особистим підписом практиканта	5	1	5
Разом			165	
Розрахунок коефіцієнта: $165/100 = 16,5$				

7.2. Перелік звітної документації

- індивідуальний план студента, що ґрунтується на послідовному виконанні основних етапів практики і вимогах до неї;

- щоденник практики, в якому зафіксовано всі види виконаних практикантом робіт (за особистим підписом):

- відвідані заняття (*не менше 5*), за підписом відповідального викладача та/або керівника практики;
- взаємовідвідування занять (*не менше 3*), за підписом практиканта, який проводив;
- **5 проведених занять основного етапу практики** (3 пробних, 2 залікових) підписані відповідальним викладачем кафедри та/або керівником практики;

- конспекти всіх проведених практикантом занять (*не менше 5*: (3 пробних, 2 залікових)), включно з наочним та роздатковим матеріалом, підписані та оцінені відповідальним викладачем від кафедри та/або керівником практики
- самоаналіз проведених занять;
- аналіз занять, проведених керівником від бази практики та колегами-практикантами;
- звіт з практики за особистим підписом практиканта;
- характеристика від бази практики з рекомендованою оцінкою, підписом керівника та печаткою бази практики;
- файл з виконаним творчим завданням.

7.3. Вимоги до звіту про практику

Звіт має містити

1) кількісні результати практики:

- кількість відвіданих уроків учителів;
- кількість відвіданих уроків практикантів;
- кількість проведених уроків;
- кількість проведених позакласних заходів;
- кількість проведених позакласних заходів з іноземної мови;
- кількість відвіданих позакласних заходів з іноземної мови;

2) якісні результати практики: стислий виклад результатів роботи на круглому столі, самоаналіз успішності проходження всіх етапів практики;

3) висновки та пропозиції щодо проведення практики.

7.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань/умінь/навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань/умінь/навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань/умінь/навичок
F, FX	1-59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань/умінь/навичок, що вимагає повторного проходження

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Адольф В. А. Професійна підготовка майбутнього учителя / В. А. Адольф, І. Ю. Степанова // Вищеє образование сьогодні. – 2008. – № 4. – С. 66 – 70.
2. Андрущенко В. П. Основні тенденції розвитку вищої освіти України на рубежі століть (Спроба прогностичного аналізу) / В. П. Андрущенко // Вища освіта України. – 2001. – № 1. – С. 11 – 17.
3. Державні стандарти професійної освіти: теорія і методика : моногр. / за ред. Н. Г. Ничкало. – Хмельницький : ТУП, 2002. – 334 с.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
5. Казакова Н. В. Переддипломна педагогічна практика в школі: метод. посіб. / Н. В. Казакова. – Хмельницький: ХГПІ, 2004. – 164 с.
6. Мартиненко С. М. Рекомендації з педагогічної практики студентів педагогічного факультету: навч.-метод. посіб. / С. М. Мартиненко. – 2-е вид., стер. – К.: КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2006. – 26 с.
7. Чернігівська Н. С. Проблема професійної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови під час педагогічної практики / Н. С. Чернігівська // Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка: зб. наук. пр. / Київ. ун-т ім. Б.

Грінченка, Ін-т проблем виховання АПН України. – К., 2010. – № 1 (13). – С. 63 – 66.

8. Чернігівська Н. С. Посібник для викладачів і студентів для проходження виробничої педагогічної практики. / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – К., 2015. – 103 с.

Додаток 1. Зразок оформлення титульної сторінки пакету документації

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ

КАФЕДРА GERMANСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

(англійська мова)

студентки 4 курсу денної форми навчання

групи ФНб-1-17-4,0д

Іванової Катерини Іванівни

Гімназія «Потенціал»

Лінгвістичний центр германських мов

Інституту філології

Період практики: _____

Керівник практики:

Київ 2020

Додаток 2. Зразок оформлення індивідуального плану студента-практиканта

**Індивідуальний план роботи
під час виробничої практики зі спеціалізації**

студента/ студентки _ курсу групи _____

ПІБ

Школа № _____

Керівник практики:

№	Дата	Зміст роботи	Підпис керівника
1.		Участь у настановчій конференції. Консультація з керівником практики	
2.		Ознайомлення з тематичними, календарними планами з іноземної мови	
		Підготовка до проведення уроку з іноземної мови у 10-Б класі. Складання плану-конспекту, розробка роздаткового матеріалу	
3.		Відвідування уроку з іноземної мови вчителя Стусової В.М. у 9-А класі на тему «...»	
4.		Відвідання уроку студента-практиканта Ковальової Аліни у 6-А класі на тему «...»	
5.		Проведення уроку з іноземної мови у 10-Б класі на тему «...»	

6.		Перегляд фільму у Лінгвістичному центрі германських мов	
7.		Опрацювання фахової літератури та підготовка есе	
8.		Участь у круглому столі «Портфоліо педагога 21 століття» у Лінгвістичному центрі германських мов	
		Підготовка звітної документації	
		Участь у звітній конференції.	

Індивідуальний план повинен містити ВСІ дати, що входять в термін тривалості практики, за виключенням вихідних днів.

Додаток 3. Зразок оформлення плану-конспекту уроку/заняття з ІМ

«До уроку допущена (допущений)»

Вчитель _____

Керівник практики _____

Оцінка _____

План-конспект уроку

З англійської мови,

проведеного у _____ класі

студенткою групи _____

Дата: _____

Час: _____

Кабінет: _____

Тема: " _____ (обов'язково лексична)"

Підтема: " _____ (лексична, можливо граматична)"

Мета: 1) _____ (практична); 2) _____ (освітня); 3) _____ (розвивальна); 4) _____ (виховна).

Обладнання: _____ (бібліографія підручника є обов'язковою)

Схематичний план уроку:

1. Організація класу.
2. Мовне (фонетичне) тренування.
3. Актуалізація опорних знань за темою _____ (назва попередньої теми або декількох тем).
4. Мотивація навчальної діяльності та повідомлення теми уроку.

5. Ознайомлення учнів з новим матеріалом (можна коротко розписати підпункти).
6. Первинне закріплення нового матеріалу.
7. Виконання вправ на подальше отримання знань, умінь і навичок (можна коротко розписати підпункти).
8. Закріплення нового матеріалу.
9. Перевірка рівня засвоєння знань.
10. Підсумок уроку. Повідомлення домашнього завдання.

Хід уроку.

Розписати докладно всі вказані у схематичному плані етапи уроку із зазначенням завдань, поданням їх текстів або посиланням на конкретну вправу конкретного підручника (можна додати ксерокопію як додаток), вказуванням правильних (прогнозованих) відповідей на завдання або очікуваних приблизних відповідей при постановці творчих завдань. Очікуваний результат має бути вказаний обов'язково, зазначаючи лексичні одиниці чи граматичні структури, які Ви пропонуєте учням використати у відповіді.

Додаток 4. Схеми аналізу/самоаналізу уроку/заняття з ІМ

ДІАГНОСТИЧНА КАРТА ЕКСПЕРТНОЇ ОЦІНКИ / САМОАНАЛІЗУ ЗАЛІКОВОГО УРОКУ

студента(ки) (ПІБ) _____

Дата _____ Предмет _____

Клас _____

Експерт (ПІБ) _____

Посада _____ Підпис _____

Тема уроку _____

Параметри оцінювання:

0 – показник не виявлявся, 1 – показник виявлявся епізодично та непослідовно, 2 – показник виявлявся часто, 3 – показник виявлявся систематично та повною мірою.

Критерії (показники)	Параметри оцінювання (0, 1, 2, 3)
1. Своєчасний початок уроку, наявність організаційного моменту.	
2. Дотримання загальнопедагогічних вимог щодо уроку (гігієнічних, дидактичних, виховних, психолого-фізіологічних).	
3. Відповідність типу і структури уроку його темі та меті.	
4. Послідовність та логічність етапів уроку.	
5. Раціональний розподіл часу на уроці.	
6. Психолого-педагогічне забезпечення цілісності та завершеності уроку.	
7. Зв'язок уроку з попереднім та наступним навчальним матеріалом, життям і досвідом учнів.	
8. Доцільний відбір навчального матеріалу.	
9. Реалізація на уроці основних дидактичних принципів.	
10. Оптимальність добору, раціональність та ефективність використання методів, прийомів, засобів навчання.	
11. Продуктивність та різноманітність видів навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроці.	
12. Формування пізнавального інтересу учнів на уроці.	
13. Реалізація на уроці основних складових виховання.	
14. Реалізація на уроці різних видів запам'ятовування.	
15. Врахування вікових особливостей учнів.	

16. Раціональне та ефективне застосування методів і прийомів контролю знань, умінь, навичок учнів.	
17. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроці.	
18. Обґрунтоване та мотивоване оцінювання навчальної діяльності учнів на уроці.	
19. Уміння організувати навчальну діяльність учнів, забезпечити трудову дисципліну.	
20. Культура мовлення (розвиток літературного монологічного й діалогічного, усного та писемного мовлення).	
21. Культура педагогічного спілкування (дотримання норм педагогічного такту та етики, толерантність)	
22. Уміння розподіляти та зосереджувати увагу, діяти у публічній ситуації.	
23. Реалізація мети та плану уроку.	
Середньозважена оцінка	
Якісна оцінка за проведений урок (відмінно, добре, задовільно, незадовільно)	

Додаток 5. Схема поглибленого аналізу уроку/заняття з ІМ

I. Цілеспрямованість уроку:

- 1) визначити практичну, освітню, розвиваючу, виховну цілі уроку;
- 2) встановити відповідність цілей уроку його місцю в ситуативно-тематичному циклі, типу уроку та ступеню навчання.

II. Структура та зміст уроку:

- 1) назвати етапи уроку;
- 2) співвіднести їх послідовність і розподіл часу з поставленими цілями та віковими особливостями учнів і конкретними умовами навчання;
- 3) дати детальну характеристику зафіксованим етапам уроку.

A. Початок уроку:

- визначити форму проведення, оцінити мотиваційний потенціал та відповідність віковим особливостям і рівню мовної підготовки учнів;
- сформулювати навчальні завдання початку уроку та визначити їх зв'язок з цільовою установкою уроку;
- обґрунтувати відповідність використаних прийомів поставленим цілям;
- оцінити ефективність використаних засобів навчання;
- охарактеризувати мовленнєву поведінку вчителя.

Б. Основна частина уроку (з урахуванням наявності конкретних ланок уроку):

а) подача нового мовного матеріалу:

- визначити адекватність прийомів навчання етапам формування мовленнєвих навичок, труднощам засвоєння даного матеріалу і рівню підготовки учнів;
- оцінити вмотивованість та мовленнєву спрямованість подачі мовного матеріалу, забезпечення мовленнєвої та розумової активності учнів;
- назвати застосовані прийоми поточного контролю й оцінити їх адекватність поставленим цілям;
- визначити виховний, освітній, розвиваючий потенціал використаних прийомів та їх відповідність віковим особливостям учнів;
- оцінити мовленнєву поведінку вчителя;

б) активізація дій учнів з метою використання мовного матеріалу;

- встановити відповідність мовленнєвих одиниць та послідовність вправ

- етапам формування мовленнєвих навичок;
  - визначити співвідношення мовних та умовно-мовленнєвих вправ;
  - оцінити його раціональність з урахуванням труднощів засвоєння мовного матеріалу;
  - обґрунтувати вмотивованість і мовленнєву спрямованість тренування;
  - визначити прийоми активізації роботи всіх учнів та оцінити їх ефективність з урахуванням вікових особливостей учнів;
  - встановити зв'язок тренувальних вправ уроку з виконаним домашнім завданням, оцінити ефективність форми його перевірки;
  - назвати використані допоміжні засоби навчання, оцінити їх ефективність та відповідність віковим особливостям учнів і рівню їх підготовки;
  - визначити прийоми поточного контролю та оцінити їх адекватність поставленим завданням;
  - визначити виховний, розвиваючий, освітній потенціал використаних прийомів навчання;
  - оцінити мовленнєву поведінку вчителя;
- в) практика учнів у спілкуванні:

- оцінити вмотивованість та ситуативну забезпеченість іншомовного спілкування учнів;
- визначити відповідність методичних прийомів етапам розвитку мовленнєвих умінь;
- назвати прийоми активізації роботи всіх учнів;
- визначити адекватність прийомів контролю його об'єктам;
- встановити зв'язок урочної роботи з виконаним домашнім завданням та оцінити ефективність форм його перевірки;
- визначити виховний, розвиваючий, освітній потенціал використаних прийомів навчання;
- оцінити мовленнєву поведінку вчителя.

В. Завершення уроку:

- оцінити своєчасність і чіткість пояснення домашнього завдання, підготовленість до нього завдяки проведеному уроку;
- визначити усвідомлення учнями досягнутого рівня практичного володіння мовою;
- оцінити об'єктивність виставлених оцінок, їх мотиваційний і виховний потенціал.

III. Результативність уроку:

- 1) визначити ступінь успішності виконання плану уроку;
- 2) встановити відповідність досягнутого на уроці рівня сформованості

мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям.

IV. Рекомендації щодо вдосконалення уроку.

Залежно від результатів уроку сформулюйте конкретні поради щодо:

- поліпшення вибору методичних прийомів навчання;
- забезпечення вмотивованості і мовленнєвої спрямованості вправ;
- вдосконалення організаційних форм уроку;
- раціональності використання допоміжних засобів навчання;
- поліпшення мовленнєвої поведінки вчителя.

Додаток 6. Творче завдання до круглого столу

1. Watch the film “*Ron Clark Story*” <https://youtu.be/xVsld1Wls10> and complete the following tasks.
  - 1) List the abilities that Mr. Clark’s students have and describe the methods he used to help them develop their skills.
  - 2) Give examples of the rules Mr. Clark stated for his class. Which of them would you use in your teaching practice?

2. Read «*Сто порад учителеві*» *Василя Сухомлинського* and write an essay based on this book. Include the following:
  - render into English the pieces of advice you find the most important;
  - dwell on the way a teacher can use these recommendations in the 21st – century classroom.